

ПИСМО НА БЪЛГАРСКИЯ ХЕЛЗИНКСКИ КОМИТЕТ ДО 28 ПРЕДСЕДАТЕЛИ НА РАЙОННИ СЪДИЛИЩА И СОФИЙСКИЯ ГРАДСКИ СЪД ПО ПОВОД ДОСТЪПА ДО ТРАФИЧНИ ДАННИ

Уважаеми председатели на съдилища,

Обръщаме се към Вас поради констатациите на парламентарната подкомисия за контрол върху специалните разузнавателни средства и върху достъпа до електронните съобщения, че почти всяко искане на службите, най-вече полицията, за достъп до трафични данни по Закона за електронните съобщения (ЗЕС) се одобрява от съда. Изключенията са нищожен дял – 0,8 %, или 639 отказа при 58 000 разрешения.

Тази съдебна практика е дълбоко смущаваща и не прави чест на българския съд. По същество тя съставлява картбланш за полицейски произвол и самата е произвол. Държава, в която полицията има безпрепятствен достъп до данни за личната кореспонденция на гражданите, е полицейска държава. Ако нашата държава е такава, българският съд отговаря за това.

Разбира се, не е възможно 99,2 % от исканията на полицията и другите служби да са основателни. Ако съдът разрешава толкова много полицейски нахлувания в личния живот на хората, то е защото автоматизирано, безкритично удовлетворява полицията, независимо дали тя има основания и без оглед правата на личността. Не това обаче е ролята на съда и не затова законът предвижда съдебно разрешение за такива нахлувания. Законът възлага на съда да оторизира такива намеси, защото ние, народът, изискваме от него да бъде пазител на основното ни гражданско право на ненакърнимост на личния живот.

Съдебна практика, която разрешава всички полицейски нахлувания в личната сфера и следователно не държи никаква сметка за фундаменталното ни право на личен живот, е незаконна. Тя е и противоконституционна, защото това право се гарантира и от Конституцията, освен от международното право. Такава практика е злоупотреба с ролята на съда, доколкото легитимира полицейския произвол с правата на човека, вместо да му противостои. В правовата държава личността няма друг защитник освен съда. Тежък удар върху върховенството на закона нанася съд, който стои на страната на полицията вместо на страната на личността.

В обществен интерес и в изпълнение на закона тази порочна съдебна практика следва да се изправи. Всяко искане за следене трябва да се преценява стриктно критично от съда и да се разрешава само ако основанията му са така императивни, че

надделяват над конституционното право на личността да бъде неприкосновена в личното си пространство, включително в кореспонденцията си. Когато се допускат полицейски интрузии в личната сфера, те трябва да са стриктно ограничени по обхват, доколкото са строго необходими.

С настоящото отворено писмо Ви призоваваме, като административни ръководители на органи на съдебната власт, компетентни да дават разрешения по Закона за електронните съобщения, да изиграете ролята си така, че съдът да застане на своето място, в защита на законността в държавата.

адвокат Маргарита Илиева,
правен директор,
Български хелзинкски комитет